

Øvre Eiker kommune
Rådhuset
3300 HOKKSUND

Vår dato: 04.10.2024

Vår ref.: 202414836-2 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.: 2024/1361 - 35047/2024

Saksbehandler: Tormod Hagerup/

22959915/torg@nve.no

NVEs innspill - Varsel om oppstart og offentlig ettersyn av planprogram - Kommunedelplan for ivaretagelse av naturmangfold - Øvre Eiker kommune

Vi viser til brev fra kommunen 30.08.2024. Kommunen skriver at formålet med planarbeidet er bla. å styrke kunnskapsgrunnlaget, synliggjøre hull i dette, beskrive aktuelle utfordringer for naturmangfoldet samt bidra til at kommunedelplanen blir et verktøy i kommunens arbeid med ivaretagelse av naturmangfoldet.

Om NVE

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er nasjonal sektormyndighet med innsigelseskompetanse innenfor saksområdene flom-, erosjons- og skredfare, allmenne interesser knyttet til vassdrag og grunnvann, og anlegg for energiproduksjon og framføring av elektrisk kraft. NVE har også ansvar for å bistå kommunene med å forebygge skader fra overvann gjennom kunnskap om avrenning i tettbygde strøk (urbanhydrologi). NVE gir råd og veiledning om hvordan nasjonale og vesentlige regionale interesser innen disse saksområdene skal tas hensyn til ved utarbeiding av arealplaner etter plan- og bygningsloven (pbl).

NVEs konkrete uttalelse

Planprogrammet er et godt utgangspunkt for det videre planarbeidet. Etter det vi kan se har kommunen særlig vektlagt kunnskapsgrunnlaget, trusselbildet og planen som styringsverktøy. Dette synes som en fornuftig prioritering. I tabellen «kartleggingsbehov» på side 9 i utkastet til planprogrammet, står det at kommunen er spesielt opptatt av og som ser behovet for å hensynta og/eller prioritere kartlegging av bla. elvemusling, vannplanter, hekkelokaliteter for sårbare fuglearter, kartlegging av korridorer og kantsoner og kvalitetssikring av Naturbasen i det videre arbeidet.

Vi anbefaler at kommunen vurderer hvilke naturområder, naturtyper og arter som kommunen er spesielt opptatt av og vil hensynta og/eller prioritere i det videre arbeidet.

Allmenne interesser i vassdrag

Norge har en unik vassdragsnatur og vassdragene utgjør viktige landskapselementer, innehar økosystemer med høyt biologisk mangfold, er ofte viktige for friluftslivet og utgjør betydningsfulle trekkveger og biotoper for vilt og særlig spurvefugl.

I de Nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging for 2023-2027 er regjeringa bla. opptatt av at: «arealplanleggingen skal bidra til god tilstand i norske vannforekomster, at verneverdiene i vassdragene sikres i planleggingen og at nedbygging av vassdragsnatur reduseres». Vi tror og forventer at arbeidet med kommunedelplanen kan være et viktig bidrag til å oppnå disse målene.

Vi anbefaler at kommunen setter søkelys på helhetlig vassdragsforvaltning for å ta vare på viktige arter og verdier tilknyttet bekker og elver.

Kommunen bør ha oversikt over viktige gyteområder og oppvekstområder for fisk og andre særlig viktige områder for biomangfold i og langs elver og bekker. Elveoser og randsoner langs vassdrag er blant de mest artsrike og bevaringsverdige med hensyn til landskapsøkologi og biologisk mangfold og bør vies særlig oppmerksomhet.

Det er viktig at naturlige vandringsveger ikke er blokkert. Vassdragene er viktige spredningskorridorer for mange arter og vassdragenes økologiske funksjon innebærer også at kantvegetasjonen må ha tilstrekkelig bredde og være mest mulig sammenhengende. Ved å sørge for at bekker ikke lukkes og at kantvegetasjon langs vassdragene ivaretas, har kommunen et godt grunnlag for å ivareta og gjenskape verdier mht. naturmangfold. Det bør også vurderes tiltak som gjenåpning av lukkede bekker.

Vi viser videre til [Statlige planretningslinjer for klimatilpasning](#) (SPR) hvor det under avsnittet for kommuneplanens samfunnsdel (kap. 5.3 avsnitt 5) står:

Kommunen bør kartlegge økosystemer og arealbruk med betydning for klimatilpasning. Spesielt våtmarker, myrer, elvebredder og skog som kan dempe effektene av klimaendringer er viktige å ivareta i arealplanleggingen. Forvaltningen av skog og jord kan også bidra med forsynende og opprettholdende tjenester som er viktige å ivareta.

Raviner- og bekkekløfter

Ravinedaler og bekkekløfter er viktige naturtyper som dessverre gjennom de siste tiårene har blitt kraftig redusert i antall, omfang og kvalitet grunnet omfattende igjenfyllinger til ulike formål som næringsareal, boligbebyggelse, infrastrukturanlegg, bakkeplaneringer i jordbruket etc. NVE er opptatt av at en i størst mulig grad unngår videre tap av disse verdifulle arealene og har de senere årene fremmet flere innsigelser mot arealplaner for slik nedbygging. Vi oppfordrer kommunen til å ha spesielt fokus på og prioritere ivaretagelse av disse naturtypene. Lillestrøm kommune sin ravineplan kan være til hjelp i dette arbeidet: [Ravineplan \(lillestrom.kommune.no\)](https://lillestrom.kommune.no/ravineplan)

Informasjon fra NVE

Vi anbefaler at dere bruker våre internettsider for arealplanlegging. Her er informasjon og veiledning lagt opp etter plannivå, <https://www.nve.no/arealplanlegging/>.

På NVEs internettsider finner dere også koblinger til veiledere og verktøy. Det ligger også mye arealinformasjon på [NVEs kartløsninger](#).

Se veileder [NVE Veileder 2/2019: Kantvegetasjon langs vassdrag](#) om blant annet betydningen av kantvegetasjon langs vassdrag.

Bistand fra NVE

Vi minner ellers om at kommunene kan søke oss om økonomiske støtte til kartlegging av naturfare, herunder kritiske punkt i vassdrag: <https://www.nve.no/nytt-fra-nve/nyheter-skred-og-vassdrag/naa-kan-kommunene-soeke-om-oekonomisk-stoette-til-kartlegging-av-naturfare/>. En slik kartlegging kan også bidra til økt kunnskap om vassdragene og avdekking av behov for åpning av eller forbedring av for eksempel forholdene for fisk (for eksempel større kulverter, fjerning av oppgangshindre etc.).

Vi ønsker lykke til med det videre planarbeidet. Dersom dere har spørsmål til oss vedr. vår uttalelse eller ønsker konkret bistand fra oss i planarbeidet ta kontakt med oss pr. e-post eller tlf. så vil vi søke å bistå kommunen så langt vi har kapasitet til dette.

Med hilsen

Øyvind Leirset
Seksjonssjef

Tormod Hagerup
Seniorrådgiver

Dokumentet blir sendt uten underskrift. Det er godkjent etter interne rutiner.

Mottakere:

Øvre Eiker kommune

Kopimottaker:

STATSFORVALTEREN I ØSTFOLD, BUSKERUD, OSLO OG AKERSHUS